

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
2	541091	R. Maathuis / T. Meulman	26 maart 2024

Onderwerp
kennisgeving vaststellen Jaarverslagen VTH 2023

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u dat wij de jaarverslagen vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de fysieke leefomgeving hebben vastgesteld. Met de jaarverslagen wordt teruggekeken op de uitvoering VTH-taken in 2023. Er zijn twee verslagen opgesteld. Het jaarverslag VTH Twente 2023 gaat over de uitvoering van de milieutaken door Omgevingsdienst Twente (ODT). Het jaarverslag VTH 2023 heeft betrekking op de uitvoering van lokale taken op basis van de Wabo, APV en bijzondere wetten. In beide verslagen wordt de gerealiseerde inzet vergeleken met de geplande inzet uit de uitvoeringsprogramma's VTH 2023.

De verantwoordelijkheid voor een adequate uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving ligt voor een groot deel bij de lokale overheid en de in opdracht hiervan handelende omgevingsdienst. Als VTH-taken niet goed worden uitgevoerd, kan dat invloed hebben op de veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. Door te rapporteren over de uitvoering van de voorgenomen activiteiten en het bereiken van gestelde beleidsdoelen, wordt de basis gelegd voor volgende VTH-programma's. Waar nodig wordt op basis van de resultaten bijgestuurd.

Jaarverslag VTH Twente 2023 (ODT)

Omgevingsdienst Twente voert milieutaken uit en heeft de opdracht om de leefomgeving te beschermen en te verbeteren. Dit doet de omgevingsdienst door onder andere vergunningen te verlenen, toezicht te houden, handhavend op te treden als dat nodig is, onderzoeken te doen en te adviseren over milieuthema's. Omgevingsdienst Twente werkt vanaf 2019 in opdracht van alle Twentse gemeenten en de provincie Overijssel.

In 2023 heeft de ODT zich gericht voorbereid op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De pilot Omgevingstafel Twente is voortgezet om ervaring op te doen met de nieuwe integrale werkwijze onder de Omgevingswet. De omgevingstafel draagt bij aan meer participatie van de omgeving rondom een initiatief. Dit moet leiden tot het vooraf herkennen en oplossen van eventuele knelpunten. De pilot Omgevingstafel Twente wordt in 2024 voortgezet.

Het traject van herijking van de financiering heeft in het begrotingsjaar 2024 gezorgd voor de beschikbaarheid van extra formatie. Samen met het natuurlijk verloop zorgt dit nu voor veel vacatureruimte die moeilijk op korte termijn volledig is te bezetten met kwalitatief goede medewerkers. In 2023 is gestart met een omvangrijke wervingscampagne. Deze wordt in 2024 gecontinueerd. De krapte op de arbeidsmarkt doet zich echter in alle sectoren gelden, waardoor er kans bestaat op onderuitputting.

De planning van het jaarprogramma 2023 kwam niet volledig overeen met de realisatie. Het aantal ingebrachte uren is niet volledig benut. De prognose voor het aantal vergunningenproducten bleek enigszins hoger dan de realisatie. Het aantal verwachte producten is een vraaggerichte inschatting. Vooral het aantal bodemmeldingen en asbestmeldingen bleef achter bij de verwachting. De uitvoering van periodieke milieucontroles bleef regionaal, dus ook in de gemeente Almelo, achter bij de planning. De voornaamste oorzaak ligt in de krapte op de arbeidsmarkt. Het tekort is deels gecompenseerd door een toename in de afhandeling van milieuklachten in onze gemeente. Het personeelstekort binnen cluster juridisch heeft geleid tot minder afgeronde en een structureel hoge werkvoorraad. Eind 2023 heeft het intensieve recruitmentproces vruchten afgeworpen. Het handhavingscluster is versterkt met meerdere juristen. Dit moet in 2024 leiden tot een afname in werkvoorraad en werkdruk binnen dit cluster. De milieuidvisering binnen de standaard VTH-taken is conform planning uitgevoerd.

De verantwoordingsrapportages van de ODT over de uitvoering van VTH zijn nu hoofdzakelijk gericht op outputdata, zoals het aantal vergunningen, controles en meldingen. De ODT wil samen met haar deelnemers een proces in gang zetten naar meer outcomegericht rapporteren. Dat betekent kortweg het in beeld brengen van de maatschappelijke effecten van de uitvoering van merendeels wettelijke milieutaken.

Jaarverslag VTH 2023 (gemeente Almelo)

In 2023 stonden de voorbereidingen voor de invoering van de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) centraal. Voorbeelden hiervan zijn het inrichten van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en aanpassingen in het vergunningsverleningsproces.

Daarnaast is er veel geïnvesteerd in het tegengaan van illegale kamerbewoning. Dit heeft in 2023 geresulteerd in de oprichting van de Pandbrigade Almelo. Ook het voortraject bij vergunningverlening is vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet belangrijker geworden. De doorontwikkeling van de intaketafel binnen onze organisatie heeft daar aan bijgedragen.

Het aantal behandelde bouw aanvragen bleek in 2023 iets lager dan voorgaande jaren. Dezelfde trend was zichtbaar in het aantal vergunningen voor de activiteit bouwen. Dit valt te verklaren door verschillende grote bouwprojecten die zich in de afrondingsfase bevinden (Almelo Noord-Oost, XL Businesspark en het Indiëterrein).

Verordening uitvoering en handhaving

Kaderstellend voor onze VTH-uitvoering zijn de landelijke kwaliteitseisen en de in 2023 door uw raad vastgestelde verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht. Dit wordt geborgd met kwaliteitscriteria, die inzichtelijk maken welke kwaliteit bij uitvoering verwacht mag worden. Het voldoen aan kwaliteitscriteria zorgt ervoor dat het bevoegd gezag in staat is kwaliteit en continuïteit te leveren.

Uit het jaarverslag van de ODT blijkt dat deze organisatie momenteel niet volledig voldoet aan de kwaliteitscriteria. In 2023 is vooral ingezet op de werving van personeel. In 2024 worden alle (nieuwe) medewerkers beoordeeld op opleidingsniveau, werkervaring en vlieguren ten opzichte van het bijbehorende functieprofiel en takenpakket. Vervolgens wordt per medewerker beoordeeld hoe diegene gaat voldoen aan de gestelde criteria.

Uit het lokale jaarverslag blijkt dat binnen het deskundigheidsgebied cultuurhistorie niet wordt voldaan aan de frequentie-eisen. In het jaarverslag is toegelicht dat vanwege de geborgde samenwerking met Het Oversticht toch voldoende kwaliteit kan worden geboden.

Beleidsdoelen

In juli 2023 hebben wij u geïnformeerd over de vaststelling van het uniforme VTH beleid Twente. Met dit beleid wordt invulling gegeven aan een gelijk speelveld in de regio. Er worden zo veel mogelijk gelijke eisen en normen gesteld bij het verlenen van vergunningen, het uitoefenen van toezicht en het uitvoeren van handhavingsacties. Het regionale VTH beleid is actueel en geeft de ODT richting om de opgedragen taken op een professionele manier binnen vastgestelde kaders uit te voeren.

In 2023 was ook het lokale VTH-beleid actueel. Vanwege de inwerkingtreding van nieuwe wetgeving is met het programma uitvoering en handhaving 2024 voorzien in een handelingskader Wkb. Dit jaar actualiseren wij het lokale beleid voor de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J. Dijkstra

M.M. van 't Veld